

Gradi se virtuelno Rimsko carstvo

PETAK, 09. JUN 2017, 14:06 -> 14:50

IZVOR:
RTS

Arheologija nije više samo iskopavanje i zavođenje pronađenih predmeta. I ova oblast se digitalizovala. Tako sada arheološka nalazišta na rimskom putu od Akvileje do Viminacijuma izrađuju trodimenzionalne rekonstrukcije i proširenu stvarnost za zgrade iz doba Rima, kao i mape samog puta uz pomoć satelita. Sve ovo, arheologiju čini dostupnijom široj zajednici

Da nije Indijane Džons i sličnih filmova, arheologe bismo viđali baš retko. Ili su u rupi gde skidaju slojeve i slojeve zemlje, ili u naučnim institutima, gde katalogizuju iskopanu istoriju.

Pripremili: Aleksandra Marković i Vladan Stojanović

Ipak, vremena se sve brže menjaju, a savremena tehnologija postala je ozbiljan saveznik i arheologima. Zato arheološka nalazišta iz doba Rima poput Akvileje u Italiji, Emone u Sloveniji, Sirmijuma i Viminacijuma u Srbiji, rade na 3D rekonstrukcijama, kako bi svoja otkrića približila turistima.

Dr Nemanja Mrđić, arheolog kaže da će ceo Viminacijum biti deo 3D rekonstrukcije, ali će zbog količine detalja i vremena potrebnog da se to uradi detaljno biti prikazani legijski logor i objekti koji su do sada iskopani.

Ono što nije potvrđeno iskopavanjima, biće zasnovano na rezultetima postignutim daljinskom inspekcijom i geofizikom. U Emoni koriste i informacije iz drugih Rimskih gradova.

"Koristićemo arheološke podatke koje imamo. Umesto informacija koje su nam potrebne, a koje još uvek nemamo, koristićemo analogiju iz Akvileje i Pompeje, koji su najbolje očuvani Rimski gradovi", rekla je Bernarda Županek, arheolog u Gradskom muzeju Ljubljane.

U Fondaciji Akvileja smatraju da 3D rekonstrukcija može da približi arheologiju ljudima kako bi bila razumljiva svima.

"To je dobar način da ljudi razumeju kakva je Akvijela bila, jer mi sada nemamo zidove. Kada vidite Baziliku, možete da razumete, ali ako odete na pijacu ili u luku, videćete samo polje, travu i dva kamena, objasnio je Marko Marinuci menadžer Archest projekta ispred Fondacije Akvileja i dodao da je ovo odlična mogućnost da deca bolje upoznaju arheologiju, umesto kroz knjige i naučni pristup.

U Sremskoj Mitrovici, nekadašnjem Sirmijumu, u trodimenzionalno digitalnom formatu bljesnuće Crkva Svetog Dimitrija iz četvrtog veka i Carska palata.

Biljana Lučić, arheolog Zavoda za zaštitu spomenika kulture u Sremskoj Mitrovici kaže da je Carska palata bila poput grada u okviru Sirmijuma. Sada je iskopan i turistima predstavljen samo jako mali deo ostataka privatnog dela Carske palate.

Arheološki park u Šćitarjevu kod Zagreba, 3D rekonstrukcije radi otkako je park otvoren, 1994. godine.

Dora Kušan Špalj, arheolog Zagrebačkog muzeja kaže da kada su iskopavali pre otvaranja parka u Šćitarjevu, mnogo ljudi je radilo, što iz sela, što studenti i svi su znali da tu postoje rimske zgrade, međutim, niko nije mogao da ih zamisli.

"Kada smo doneli prve 3D rekonstrukcije, iako su još bile na tehnološkim počecima, ljudi su videli kako su te zgrade izgledale i shvatili da su u to vreme stvarno živeli u kućama, sa krovovima."

Sara Zanni iz Milana, radi mapiranje rimskog puta od Akvileje, preko Emone i Sirmijuma do Singidunuma. Ona je digitalni arheolog. Rimski putevi, najbolje se vide u poljima, gde nije građeno, ali su u Sremskoj Mitrovici posebno zanimljivi, jer se nalaze ispod savremenih ruta.

"Ja to radim koristeći mnogo izvora i tehnologije dostupne arheologiji danas. U ovom delu rute, koristila sam satelitske slike na novi način, kao i specijalne slike sa satelita koje je lansirala Evropska svemirska agencija", objasnila je Sara i dodala da ima mnogo besplatnih fotografija koje su odlične za otkrivanje nepoznatih arheoloških ostataka.

Ilija Mikić je fizički antropolog i istraživač saradnik u Viminaciju. On tehnologiju koristi, kako bi dao lice, najzanimljivijim od 20.000 iskopanih skeleta na prostoru ovog arheološkog parka. To je više nego što ih ima Italija. Ovo je ujedno i prvi put u Srbiji da se za rekonstrukciju lica koristi digitalna 3D metodologija.

"Radi se uz pomoć 3D skeniranja lobanje, njenog modelovanja u određenom programu. Zatim se izliva kalup uz pomoć 3D štampača, na osnovu kojeg se rade negativi", objašnjava Mikić i dodaje da je najinteresantniji deo kada se radi modelovanje mišića i crta lica.

Proširena stvarnost i 3D rekonstrukcija na arheološkim nalazištima Akvileja, Emona, Sirmijum i Viminacija deo je ARCHEST projekta.

rts.pozarevac@rts.rs (mailto:rts.pozarevac@rts.rs)

+381 12 211 466